

Niedopałki czyli trujące drobiny

O szkodliwości palenia tytoniu napisano już wiele i jest to wiedza powszechnie znana - papierosy uzależniają i szkodzą zdrowiu, powodując raka i choroby płuc. Co roku na świecie produkowanych jest ok. 4,5 bln papierosów.

Poważnym problemem dla środowiska naturalnego, który jest łatwo dostrzegalny dla nas wszystkich, są wyrzucane przez palaczy niedopałki, które zalegają na ulicach, chodnikach, trawnikach, plażach, brzegach rzek i jezior, w parkach, lasach i wszelkich miejscach, w których pojawiają się ludzie z papierosem w ustach. Są wyrzucane gdzie popadnie przez kierowców aut, rowerzystów i pieszych. Dzieje się tak nawet tam, gdzie znajdują się kosze z popielniczkami.

Niedopałek papierosa leżący na ziemi lub w trawie to nie tylko przedmiot, który zakłóca estetykę miejsca. Jego obecność jest szczególnie denerwująca dla osób, które nie palą tytoniu, ale także sami palacze, którzy pozbywają się ich w prawidłowy sposób, również narzekają na obojętność i bezmyślność innych palących. Popularne „pety” lub „kipy”, są groźnymi dla środowiska odpadami. Ogromne ilości niedopałków rywalizują o prymat z odpadami plastikowymi. Dziś mało kto zdaje sobie sprawę z faktu, że morza i oceany są w ok. 50% zanieczyszczone plastikiem, a pozostałe odpady to właśnie niedopałki, które trafiają tam z plaż i za pośrednictwem rzek.

Proces biodegradacji niedopałków trwa ok. 5 lat, ale może trwać dwukrotnie dłużej. Im dłuższy proces utylizacji, tym bardziej odpad jest szkodliwy dla środowiska poprzez jego nagromadzenie. Filtry papierosowe zbudowane są z octanu celulozy. Nasączone arsenem, chromem, kadmem, ołowiem i nikotyną są bardzo toksyczne i trafiają często do żołądków mieszkańców rzek, mórz i oceanów. Wyłowione z nich ryby, które ze smakiem konsumujemy, zawierają w sobie związki chemiczne pochodzące z odpadów. Wypalając papierosa i wyrzucając nieprawidłowo niedopałek, kontynuujemy więc szkodliwy dla naszego zdrowia łańcuch zdarzeń. Niedopałki mogą być połknięte przez zwierzęta, mają też negatywny wpływ na rozwój roślin.

W 2017 r. do nałogowego palenia tytoniu przyznawało się 24% Polaków. Wg raportu WHO do 2025 r. na całym świecie liczba palaczy wyniesie 1,6 mld. Ich nałóg może wtedy powodować powstawanie aż 2,5 mln ton niedopałków rocznie! Co roku Polacy wypalają miliony papierosów, produkując kilkanaście tysięcy ton niedopałków i ok. 2500 ton smoły. Liczby są zatrważające, a negatywne skutki dla zdrowia i środowiska trudne do wyobrażenia.

Niestety, palenie papierosów, mimo swej ogromnej szkodliwości, nie będzie zabronione. Nie oznacza to jednak, że środowisko naturalne stopniowo będzie się zamieniało w ogromną popielniczkę. W ostatnich latach trwa kampania na rzecz uświadamiania społeczeństwa o wysokiej szkodliwości niedopałków. Angażują się w nią nie tylko organizacje ekologiczne i społeczne, ale także producenci wyrobów tytoniowych.

Potrzebna jest ciągła edukacja ekologiczna i stopniowa zmiana świadomości palaczy, którzy w większości nie zwracają uwagi na potrzebę wyrzucania niedopałków w miejscach do tego wyznaczonych.